

Konsolidovaná výročná správa Obce Velká Lehota za rok 2023

Výročná správa obce bola:

Vyvesená na úradnej tabuli a zverejnená na webovom sídle obce dňa:	14.11.2024
--	-------------------

Prerokovaná a vzatá na vedomie Obecným zastupiteľstvom vo Veľkej Lehote

na rokovaní OZ dňa: 13.12.2024 uznesením č.	48/2024
---	----------------

Vo Veľkej Lehote, 13. november 2024

Výročná správa Obce Veľká Lehota za rok 2023 obsahuje:

- 1) Profil obce
- 2) Orgány obce
- 3) Personálne zabezpečenie obce
 - 3.1) Vývoj počtu zamestnancov
 - 3.2) Štruktúra zamestnancov
- 4) Aktivity obce
- 5) Ciele obce a predpokladaný budúci vývoj činnosti
- 6) Finančné výsledky obce za rok 2023
 - 6.1) Prehľad finančnej situácie obce za rok 2023
 - 6.2) Zdroje financovania výdavkov obce
- 7) Vybrané ukazovatele
- 8) Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia
- 9) Konsolidované ukazovatele

Konsolidovaná výročná správa Obce Veľká Lehota za rok 2023

1) Profil obce

Obec sa prvýkrát spomína v r. 1345 v metačnej listine Novej Bane vystavenej kráľom Eudovítom Veľkým ako „Noua plantatio vulgariter Lehota“, založenie obcí s podobným názvom sa pripisuje oligarchovi Matúšovi Čákovi (+1321). Názov zrejme znamená určitú lehotu, teda úľavu poddaných na platení daní, lebo osídľovali neúrodné územie a pôdu získavali kľčovaním lesa. V listine z r. 1388 je obec zapísaná ako Nemeth Lehota, kráľovná Mária dala do výmeny hrad Levice s niekoľkými obcami Hontianskej župy, do ktorej patrila aj obec Veľká Lehota. Vlastníci hradu Hrušov, v r. 1554 sa hradné panstvo Hrušov pripojilo k panstvu Topoľčianky, obyvatelia chudobnej poľnohospodárskej obce často opúšťali svoje domovy a cestovali za prácou do cudziny. Archaickú výstavbu predstavovali podpivničené trojpriestorové domy stavané do svahov, pôvodne zakryté slamou, dodnes živé sú tu gajdošské tradície.

Významní rodáci, osobnosti pôsobiace v obci: Vdp. Dr. Šimon Való, Vdp. Emil Alojz Masár, Arnold Debnár, Vdp. Ján Anton Duchovics, Vdp. Štefan Gašparovics, Štefan Kocián

Významné pamiatky: najstaršou historickou pamiatkou je rímskokatolícky kostol sv. Martina Biskupa, ktorého predchodcom bol dočasný drevený bohostánok postavený za čias Rákoczyovcov v r. 1644 – 1711, menší murovaný neskorobarokový kostol bol postavený v r. 1780, na jeho mieste v r. 1809 bol postavený väčší klasicistický kostol, ktorý bol v r. 1862 prestavaný a prefasádovaný v neogotickom slohu, po viacerých obnovách (r. 1941, 1967, 1992) sa v podstate budova zachovala dodnes, kostol je jednodňový priestor s polygonálnym uzáverom presbytéria s malou strešnou vežičkou nad štítovým priečelím, hlavný murovaný neogotický oltár má ústredný obraz sv. Martina dávajúceho časť svojho plášťa žobrákovi, bočné neogotické oltáre sú jednoduchšie a majú ústredné obrazy z r. 1893 od maliara Júliusa Tarassza z Banskej Bystrice, nové obrazy sú z r. 1976 a sú dielom maliara Jozefa Šinkoviča z Novej Bane, obraz Ukrižovania, prícestné kríže sú dielom miestnych ľudových umelcov a kamenárov.

Pravidelné udalosti: DFF „Pod Inovcom“, gajdošské fašiangy, Stretnutie Lehôt a Lhot, stávanie mája, uvítanie detí, október – mesiac úcty k starším, Mikulášsky program pre deti, vianočný koncert

Partnerské mestá/obce: Mikroregión Nová Baňa (Mesto Nová Baňa, Obce: Malá Lehota, Orovnica, Hronský Beňadik, Tekovská Breznica, Brehy, Rudno nad Hronom)

Zaujímavosti, cestovný ruch: DOMINIK n. o. – Domov dôchodcov a sociálnych služieb (www.dominikno.sk), obec je členom OOCR Región GRON (<https://regiongron.sk/>)

Infraštruktúra: verejný vodovod (v r. 2014 skolaudovaná jeho rekonštrukcia)

Spolky, združenia a iné organizácie, ktoré v obci pôsobia: TJ Partizán, Klub seniorov, Urbárske lesné a pasienkové spoločenstvo, Poľovné združenie Kamenica, spevácka skupina Lehotienka z Veľkej Lehoty, Gajdošská folklórna skupina z Veľkej Lehoty, eRko – združenie kresťanských detí.

Občianska vybavenosť obce: Obecný a matričný úrad, ZŠ s MŠ, pošta, Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb, Multifunkčné spoločensko-kultúrne centrum, amfiteáter, futbalové ihrisko, multifunkčné ihrisko s umelou trávou, Rímsko-katolícky kostol, farský úrad, Dom smútku, cintorín a urnový múr (kolumbárium), ordinácia obvodného lekára, lekáreň, predajne potravinárskeho tovaru, pohostinstvo.

Publikácie o obci: Veľká Lehota Pozoruhodnosti, 2006; Veľká Lehota v spomienkach..., 2020

Organizácie zriadené obcou

Obec Veľká Lehota má zriadenú rozpočtovú organizáciu, ktorou je Základná škola s materskou školou Veľká Lehota. Táto je priamo napojená na rozpočet obce, nakoľko z rozpočtu obce sú financované školské zariadenia (materská škola, školský klub detí a výdajná školská jedáleň). Obec Veľká Lehota nemá žiadnu organizačnú zložku pôsobiacu v zahraničí.

Majetkové účasti obce

Obec vo svojom finančnom majetku k 1.1.2023 evidovala akcie Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Banská Bystrica v hodnote 250 716,- €. V r. 2023 bola navýšená nominálna hodnota akcií o 51 618,- €, celková hodnota akcií k 31.12.2023 za Obec Veľká Lehota je 302 334,- €.

Udalosti osobitného významu

Ku dňu spracovania výročnej správy nie sú známe žiadne udalosti osobitného významu, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

2) Orgány obce

Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce:

- a) orgánmi obce,
- b) hlasovaním obyvateľov obce,
- c) verejným zhromaždením obyvateľov obce.

Orgánmi obce sú:

- a) obecné zastupiteľstvo,
- b) starosta obce.

Starosta obce: Jozef Mihál

Obecné zastupiteľstvo – poslanci OZ (zvolení na volebné obdobie 2018-2022):

Mgr. Ivana Hubáčová (zástupkyňa starostu obce)

Jaroslav Víglaský

Peter Šmondrk

Zuzana Šmondrková

Milan Müller

Rozália Garajová

František Čík.

Vnútorným kontrolným orgánom je hlavný kontrolór obce. Hlavnou kontrolórkou obce je Mária Šalková s pracovným úväzkom 0,1.

3) Personálne zabezpečenie obce

3.1 Vývoj počtu zamestnancov

Počet stálych zamestnancov Obecného úradu vo Veľkej Lehote bol v r. 2023 v priemere 7,37 a ku koncu roka vo fyzických osobách 8.

Organizačná štruktúra zostáva dlhoročne v zložení:

- na plný úväzok:

starosta obce,

2 referentky

Ekonomka, účtovníčka a matrikárka (samostatne úväzok 0,9 pre obecný úrad a 0,1 pre matriku)

2 údržbári

- na kratší úväzok:

hlavná kontrolórka obce (úväzok 0,1)

1 pracovníčka na čistenie verejných priestranstiev (úväzok 0,8) – zastupovaná počas dlhodobej PN ďalšou zamestnankyňou časť roka, v priebehu r. 2023 odišla do starobného dôchodku.

Spolu **počet zamestnancov** obce k 31.12.2023: 6,9

Obec dáva možnosť dlhodobo nezamestnaným pracovať na aktivačných službách, resp. menších obecných službách pre obec - prostredníctvom §-u 12 zákona 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení platných právnych predpisov. V r. 2023 takto obec evidovala 2 uchádzačov o zamestnanie pracujúcich na aktivačné služby, resp. menšie obecné služby pre obec. Zároveň ďalší občania poberajúci dávky v hmotnej núdzi odpracovávali pre obec mesačne 32 hodín.

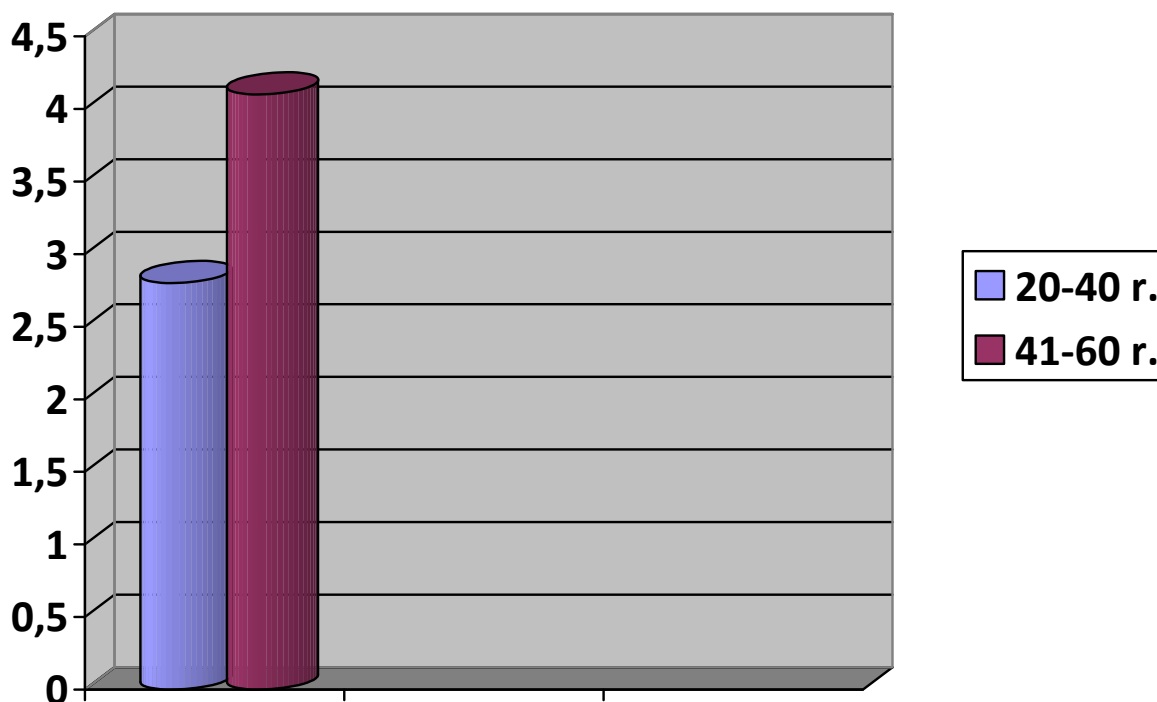
3.2 Štruktúra zamestnancov

- podľa pohlavia

Počet zamestnancov k 31.12.2023	podľa úväzku 6,9
Z toho: počet žien	3,9
V %	57%

- podľa veku

Počet zamestnancov k 31.12.2023		
Z toho vo veku: 20-40	2,8	41 %
41-60	4,1	59 %

4) Aktivity obce

Do r. 2009 obec postupným splatením dlhov vyriešila viacero exekúcií. S pomocou finančnej dotácie zo štátneho rozpočtu sa podarilo zrekonštruovať ZŠ s MŠ a vybudovať jej nadstavbu. V roku 2009 -2014 sa zrekonštruovala väčšia časť obecného vodovodu a doplnil vodný zdroj. Zároveň sa v r. 2009 postavilo nové Multifunkčné spoločensko-kultúrne centrum a kolumbárium – oporný urnový múr. V r. 2010 bol uvedený do prevádzky Domov dôchodcov a sociálnych služieb – DOMINIK n. o., ktorého priestory sú vybudované v budove bývalej materskej školy. V r. 2011 bol zmodernizovaný verejný rozhlas, vymenené všetky drevené časti amfiteátra okrem hlavného pódia, odvodnený amfiteáter, oplotený cintorín a kolumbárium, vymenená strešná krytina na bývalom OcÚ, spevnené plochy okolo MSKC, vybavená sobášna miestnosť, vydané CD Zagajduj gajdoško, zakúpené nové fasádne hodiny na Spoločensko-kultúrne centrum, zakúpené postieľky, paplóny, vankúše a posteľná bielizeň do MŠ a ďalšie aktivity. V r. 2012 sa osadila dlažba v parku pri kostole, rozšírilo sa futbalové ihrisko, oplotilo sa kolumbárium, vymenili sa okná a dvere na budove bývalého OcÚ (časť Slovenskej pošty) a na budove Domu smútku. V r. 2014 sa zrealizovala čiastočná výmena svietidiel verejného osvetlenia na LED. V r. 2015 bol zakúpený nový nábytok na OcÚ, vybudovaný kamerový systém, nové multifunkčné ihrisko s umelou trávou a schody k ihrisku, osadený merač rýchlosti, nové brány na cintoríne, zakúpené dopravné zrkadlo a značky. V r. 2016 sa kúpili ďalšie dopravné zrkadlá a značky, nové vianočné osvetlenie, vymenili sa svietidlá na ver.osvetlení za LED v časti Inovec, opravil sa Dom smútku, stará márnica, kolumbárium, zriadil nový virtuálny cintorín, spílili lipy na cintoríne, vyrobili drevené reliéfy na amfiteátri, socha gajdoša v parku u Vaškov a socha víly Žitavy a galéria obrazov v OcÚ. Obec zároveň postupne každoročne zrealizuje bežné opravy, aj väčšie rekonštrukcie miestnych komunikácií, buduje rigoly a odvodnenia MK, zakupuje kontajnery na triedený aj komunálny odpad a vysporadúva pozemky – pod amfiteátrom a pod miestnymi komunikáciami (k amfiteátru, u Gábrišov, u Vatalov, na Víglaši, u Jenisov, u Garajov, Pirte a ulička do Vatalov). V r. 2017 sa zakúpil SMS systém k miestnemu rozhlasu VM Florián, snežná fréza a prac. prístroje, smerovými tabuľami sa označil prameň Žitava, zrealizovala sa údržba šatní TJ a ihriska čiastočne aj z dotácie zo ŠR (výmena okien, dlažby, obkladov, maľovanie, dverí, umývadiel, pieskovanie multif. ihriska), zakúpilo sa čerpadlo a materiál na zaľadňovanie multifunkčného ihriska, pokračovalo sa vo vyporiadaní pozemkov pod MK u Garajov, odbočka do Garajov, Pirte park u Vaškov a ulička do Vatalov. Obec sa zapojila do súťaže Dedina roka 2017, kde pripravila celodennú propagáciu obce v spolupráci s poslancami, firmou Kovaco, spol. s r.o., ZŠ s MŠ a p. Dominikom Garajom. Opravilo sa kolumbárium vrátane plochy okolo neho, zrekonštruovali miestne komunikácie za 108 723,75 €, propagovala obec v knihe Tekov z neba. V r. 2018 sa pokračovalo v rekonštrukcii miestnych komunikácií a vysporadúvaní pozemkov pod cestami, zakúpilo sa nové osobné auto Dacia Duster s príviesnym vozíkom, kontajnery na sklo a tetrapaky, premiestnila sa posilňovňa zo ZŠ s MŠ do bývalej sobášnej miestnosti v budove č. 50, zakúpili sa do nej kachle na pelety, gumená podlaha, cyklotrenažér, organizovali sa všetky tradičné kultúrne podujatia a spracovala sa projektová dokumentácia na prestavbu bývalého zdravotného strediska na bytový dom. V r. 2019 sa zakúpila budova garáže pri MSKC, zaviedla sa elektroništalácia a kamerový systém, ďalej traktor s čelným nakladačom, príviesom a doplnkovou výbavou, pokračovalo sa v majetko-právnom vysporiadaní pozemkov pod miestnymi komunikáciami (spoločný dvor u Garajov, MK Hudcovci a Inovec), spracoval sa projekt na prestavbu obecnej haly, začalo sa s prípravou územného plánu, zakúpili sa prvé obecné gajdy pre krúžok Mladých gajdošov, zakúpila sa bubnová kosa a krovinnorez, športové stroje a výbava do posilňovne, pre deti v ZŠ a pre futbalistov, sklenená vitrína do MSKC, ušili sa nové kroje pre FSk Lehotienka. V r. 2020 sa zriadilo sa inteligentné dátové úložisko údajov na OcÚ, kamerový systém v obci, zateplil sa strop v budove č. 50, pokračovalo sa v majetko-právnom vysporiadaní pozemkov pod miestnymi komunikáciami (MK Hudcovci a pri hlavnej ceste a pod potokom pod chodník, MK Inovec, MK pri cintoríne), začalo sa so sčítaním domov a bytov,

spracovalo sa zadanie územného plánu, vynaložili sa výdavky na mimoriadnu situáciu spojenú s COVID-19, opravil sa odvodňovací rigol MK u Vaškov, zrekonštruovali sa miestne komunikácie, vybudovala sa dláždená plocha pri cintoríne a nová bránka v oplotení cintorína, zrekonštruovali sa nové kotle v ZŠ s MŠ a vyvložkoval sa komín, zakúpili sa 2 kontajnery 1100 l a vyrobili 2 nádoby na zber bioodpadu, opravilo sa oplotenie ČOV, uskutočnil sa prvý detský futbalový turnaj a vydala publikácia Veľká Lehota v spomienkach..., opravila sa socha sv. Jána Nepomuckého v parku pri kostole a zrealizovala sa klimatizácia v OcÚ. V r. 2021 sa vytvorila sa mobilná aplikácia k web stránke, zhotovili regále do kancelárie účtovníčky na poschodí, finančne podporila obec Rudno nad Hronom po povodni sumou 4000,- €, ukončilo sa sčítanie domov, bytov a obyvateľov, odvodnili cesty u Vaškov, v časti Pirte a pri RD 460, opravila cesta v časti Víglaš, zrekonštruovala sa cesta na Víglaši aj s novým odvodnením a u Chujacov za 60 896,36 €, pokračovalo sa vo vysporadúvaní pozemkov pozemkov k cintorínu, pod chodník a na Inovci, zakúpilo sa náradie: motorová píla, kompresor, vyvetvovač, vibračná doska, paletový vozík, fukár, priekopové rameno na kosenie popri MK, vybudovalo sa nové stojisko na odpad v časti Inovec, zrekonštruovala sa elektrická NN prípojka v budove č. 50, zrealizoval nový kamerový systém do obecnej haly a prestavba nedokončenej telocvične na obecnú halu, spolu 76 994,- €, vymenili sa 2 šmýkačky k hracím zostavám pri ZŠ, zakúpili germicídne žiariče a dávkovač dezinfekcie, materiál na testovanie a uskutočňovalo sa antigénové testovanie v obci, časť výdavkov bola preplatená zo štátneho rozpočtu, presunula sa školská knižnica prístupná pre verejnosť do priestorov Spoločensko-kultúrneho centra a začalo sa s výpredajom kníh. Z kultúrnych podujatí sa pre obmedzenia kvôli COVID-19 uskutočnil len detský futbalový turnaj, výlet žiakov-futbalistov, koncert Heligonicy a divadlo pre deti v rámci kultúrneho leta, spracovala sa projektová dokumentácia na prístrešok za spoločensko-kultúrne centrum, vybudovalo oplotenie okolo ZŠ, v ZŠ začali s úpravou vonkajších priestorov (pocitový chodník, včelí domček, altánok...), aj vnútorných (úprava šatní, maľovanie).

V r. 2022 obec odkúpila budovu pohostinstva od COOP Jednota za 79 000,- € a začala s prestavbou bývalého zdravotného strediska na bytový dom (v r. 2022 vynaložených 129 122,48 €). Na tieto investičné aktivity si vzala úver 250 000,- € od VÚB, a.s. . V budove MSKC sa zhotovili regále do kancelárie účtovníčky na poschodí, poskytla sa finančná podpora 4000,- € Obci Rudno nad Hronom po povodni, ukončilo sa sčítanie domov, bytov a obyvateľov, s finančnou podporou 117 243,50 € od BBSK sa zrekonštruovala cesta na Inovci, zakúpilo sa náradie a zariadenie: plotostrih, búracie kombinované kladivo, cateringový stan na kultúrne akcie, kúpila sa zámková dlažba na amfiteáter, knižničný fond sa začal evidovať do elektronického systému, pokračuje sa vo vysporadúvaní pozemkov: zamenil sa pozemok s Rímsko-katolíckou cirkvou pod ČOV, začali sa vysporadúvať pozemky pod novú ulicu Víglaš-Lúčky a pozemky pod MK Inovec do Štiavnikov, pozemkov k cintorínu, pod chodník a na Inovci, obec nakupovala pozemky pod cestami Inovec, pri cintoríne, pod chodník a na Víglaši.

V r. 2023 sa zrealizovali predovšetkým nasledovné aktivity:

- v súvislosti s vojnou na Ukrajine obec zabezpečovala časť administratívy pre odídencov z Ukrajiny, z prostriedkov eurofondov bola obciam dotačne poskytnutá finančná kompenzácia (18 200,- €)
- štát samosprávam kompenzoval dotačne aj prostriedky na zvýšené náklady na el. energiu a náklady spojené s vysokou infláciou
- pokračovalo sa s prestavbou bývalého zdravotného strediska na bytový dom (262 033,03 €)
- ukončil sa eurofondový projekt WIFI pre Teba, v rámci ktorého je v obci 5 prístupových bodov s WIFI pripojením – 7 488,- €
- od Datacentra v rámci ďalšieho projektu k informačnému systému DCOM dostala obec do výpožičky novú výpočtovú techniku – notebooky, osobný počítač, tlačiareň, čítačky

- zakúpili sa váhy na váženie odpadu do obecnej haly 4 501,20 €, uskutočnili sa prípravy na prechod na množstevný zber odpadu od r. 2024
- zakúpila a zapojila sa akumulácia nádrží do kotolne v Multifunkčnom spoločensko-kultúrnom centre za účelom stabilizácie vykurovania priestorov – 4 000,- €
- osadili sa betónové zábrany pred pohostinstvo, zhotovilo sa nové kúrenie – 13 853,- €, od 1.5.2023 sa prenajali a otvorilo sa pohostinstvo /malá časť/, dokončila úprava vnútorných priestorov pohostinstva pred začatím prenájmu malej časti (opravila elektroinštalácia, vyliala podlaha, osadila dlažba, dvere a pod.)
- pokračuje sa vo vysporadúvaní a odkupovaní pozemkov: pod novú ulicu Víglaš-Lúčky, pozemkov k cintorínu, pod chodník od obecného úradu ku kostolu
- zakúpilo sa náradie a zariadenie: krovínorez, hoblík
- usporiadali sa kultúrne a športové podujatia – Gajdošské fašiangy, Stavanie mája, Deň matiek, folklórny festival „Pod Inovcom“, detský futbalový turnaj, výlet pre žiakov futbalistov, výlet na Stretnutie Lehôt a Lhot, jubilanti, uvítanie detí, vianočná akadémia zo ZŠ s MŠ, Mikulášske divadielko, podpora koledníkov, vianočný koncert v kostole
- dotačne sa podporil chod TJ Partizán, ŠK Karate – účasť na majstrovstvách, réžia na čakáreň pre obvodného lekára, obyvateľka obce Martina Ďurčeková, ktorá vyhrala zlaté pásmo v súťaži v pečení tort, poskytoval sa príspevok pri narodení dieťaťa, príspevok jednotlivcom za ubytovanie Ukrajincov
- voči obci začala organizácia Dominik n.o. Veľká Lehota súdny spor vo veci neposkytovania finančného príspevku na sociálne služby
- vyplatila sa časť spracovanej projektovej dokumentácie na čističku odpadových vôd 13 837 €
- odkúpil sa rodinný dom v centre obce s. č. 47 za 35 051,- € (vrátane poplatku za návrhu na vklad)
- dokončil a schválil sa územný plán obce – 7 787,60 €
- začalo sa s búraním bývalých školských dielní – príprava na výstavbu telocvične pri ZŠ s MŠ – 2 896,64 €
- zakúpil sa druhý osobný automobil Škoda Octavia – 9 490,- € na rozvoz stravy pre seniorov po obci.

5) Ciele obce a predpokladaný budúci vývoj činnosti

Finančné plány obce Veľká Lehota sú premietnuté v rozpočte na rok 2024 a v predpoklade rozpočtu na roky 2025-2026.

V roku 2024 sa pri spracovávaní rozpočtu predpokladalo pokračovať v majetko-právnom vysporiadaní a nákupe pozemkov pod miestnymi komunikáciami, zorganizovať kultúrne akcie, dokončiť prestavbu bývalého zdravotného strediska na bytový dom, projekt na čističku odpadových vôd, spracovať projektové dokumentácie na rekonštrukciu budovy pohostinstva a na rekonštrukciu amfiteátra, zakúpiť sklad na amfiteáter, príp. vybudovať studňu. Z prostriedkov rezervného fondu obce bolo na rok 2024 rozpočtovaných 145 500,- € na kapitálové výdavky uvedené aj v predošlej vete.

6) Finančné výsledky obce za rok 2023

6.1. Prehľad finančnej situácie za rok 2023

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2023. Obec v roku 2022 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7/ zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Celkový rozpočet obce na rok 2023 bol zostavený ako schodkový, schodok vo výške 284 600,- € bol vykrytý príjmovými finančnými operáciami. Bežný rozpočet bol zostavený ako

prebytkový s prebytkom 25 200,- €, tento prebytok vykryl výdavkové finančné operácie – splátky úveru. Kapitálový rozpočet bol zostavený ako schodkový o 309 800,- €. Schodok kapitálového rozpočtu bol vykrytý z príjmových finančných operácií – prevod prostriedkov z rezervného fondu vo výške 309 800,- €.

Obec svoje aktivity financuje z rôznych zdrojov. Hlavným zdrojom príjmu je transfer z Finančnej správy SR, ktorý predstavuje výnos z dane z príjmov FO. Ďalej má obec vlastné zdroje príjmov, a to sú rôzne daňové aj nedaňové príjmy. V neposlednom rade môže obec prijať transfery a dotácie aj od iných subjektov verejnej správy (štátnej správy aj územnej samosprávy). Dotácie sú účelovo určené na financovanie rôznych činností, od preneseného výkonu štátnej správy až po individuálne potreby obce. Na prenesený výkon štátnej správy v oblasti starostlivosti o životné prostredie dostala Obec Veľká Lehota dotáciu prostredníctvom Okresného úradu životného prostredia v Banskej Bystrici vo výške 113,97 €. Túto dotáciu použila na úhradu časti osobných nákladov (mzdy a odvody) na zamestnanca, ktorý rieši oblasť životného prostredia. Okrem iného obec financuje odvoz komunálneho odpadu, odvoz separovaného odpadu, likviduje drobné skládky odpadu, celoročne zbiera elektroodpad, bezplatne zabezpečuje umiestnenie kontajnerov na opotrebované šatstvo, kompostuje biologický odpad a pod. Výdavky na jednotlivé činnosti sú uvedené v rozbere plnenia výdavkov.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2023. Rozpočet obce a rozpočtovej organizácie bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 15.12.2022 uznesením č. 90/2022.

Rozpočet bol zmenený:

- prvá zmena schválená dňa 23.02.2023 uznesením OZ č. 5/2023
- druhá zmena schválená k 31.3.2023 starostom obce pre ZS (účelové dotácie ZŠ)
- tretia zmena schválená dňa 31.03.2023 starostom obce (vrátane zúčtovania účelových dotácií)
- štvrtá zmena schválená dňa 20.04.2023 uznesením OZ č. 16/2023
- piata zmena schválená dňa 15.06.2023 uznesením OZ č. 37/2023
- šiesta zmena schválená dňa 30.06.2023 starostom obce (vrátane zúčtovania účelových dotácií)
- siedma zmena schválená dňa 14.09.2023 uznesením OZ č. 57/2023
- ôsma zmena schválená dňa 30.9.2023 starostom obce (vrátane zúčtovania účelových dotácií)
- deviata zmena schválená dňa 30.10.2023 uznesením OZ č. 63/2023
- desiatu zmena schválená 11/2023 starostom obce pre ZS (vrátane účelových dotácií ZŠ s MŠ)
- jedenásta zmena schválená dňa 14.12.2023 uznesením OZ č. 70/2023
- dvanásta zmena schválená dňa 31.12.2023 starostom obce (vrátane zúčtovania účelových dotácií).

Zmeny rozpočtu vykonané starostom obce boli v súlade VZN č. 8/2017 Zásady hospodárenia s finančnými prostriedkami Obce Veľká Lehota, ktoré schválilo obecné zastupiteľstvo 15.12.2017. V zmysle týchto zásad starosta môže vykonať povolené prekročenie výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov obce do 5000,- €, viazanie rozpočtových výdavkov do 5000 € a rozpočtový presun výdavkov rámci schváleného rozpočtu do 5000,- €. Tieto limity neboli v roku 2023 prekročené.

Stav hotovosti a bankových účtov k 31.12.2023

Bankové účty obce = 209 935,19 €, z toho:

Bankový účet: 1434837953/0200 – bežný = 37 600,35 €, z toho:

- 499,45 € analytická evidencia sociálneho fondu
- 36 914,44 € prostriedky obce
- 186,46 € analytická evidencia depozit matrika

Bankový účet: 1638912556/0200 – dotačný účet = 5 492,81 €

Bankový účet: 4769354156/0200 – dotačný účet fondový = -0,43 € (zostatok -0,43 € je účtovaný ako krátkodobý bankový úver na účte 231)

Po vylúčení a odpočítaní týchto nevyčerpaných prostriedkov je výsledok hospodárenia 26 404,91 €. Záporný rozdiel rozpočtového hospodárenia kapitálového rozpočtu bol vykrytý z časti prebytkom finančných operácií a z časti prebytkom hospodárenia bežného rozpočtu. Výsledok rozpočtového hospodárenia je vytvorený z kladného zostatku finančných operácií.

Zostatok finančných prostriedkov na bankových účtoch a v pokladni: 211 869,40 €

Do výsledku rozpočtového hospodárenia sa zahŕňa zostatok v pokladni, na bežnom a dotačnom účte obce a bežnom účte ZŠ s MŠ. Nezapočítavajú sa prostriedky z bežného účtu odčlenené v účtovníctve analytickou evidenciou, a to 499,45 € prostriedky sociálneho fondu, prostriedky na depozitnom účte 186,46 € a účet rez. fondu 166 842,03 €.

Takto upravený zostatok na bankových účtoch a v pokladni je SPOLU 44 341,46 €.

Z upraveného zostatku peňažných prostriedkov sa vylučujú:

- 17 143,11 €: jedná sa o zostatok nevyčerpaných prostriedkov z prenesených kompetencií pre ZŠ s MŠ 14 357,21 € a z prostriedkov z ÚPSVaR na stravu pre deti a žiakov 2 785,90 €
- 793,44 €: zostatok z VŠJ na potravinovom účte ZŠ s MŠ.

Po odpočítaní vylúčených je zostatok peňažných prostriedkov k 31.12.2023 vo výške 26 404,91 €.

Pri prerokovaní záverečného účtu obce bolo schválené vrátiť na osobitný účet Rezervného fondu obce sumu 26 404,91 €, nakoľko prebytok rozpočtového hospodárenia vznikol z príjmových finančných operácií a obec nevyčerpala všetky prostriedky prevedené v r. 2023 z Rezervného fondu obce.

K 31.12.2023 je zostatok rezervného fondu 166 842,03 €. Obecné zastupiteľstvo schválilo v roku 2023 rozpočet na roky 2024-2026. Na rok 2024 je schválené použitie prostriedkov rezervného fondu vo výške 145 500,- € na kapitálové výdavky.

6.2 Zdroje financovania výdavkov obce

Prehľad príjmov a výdavkov podľa kódu zdrojov:

kód zdroja	Príjmy v €			Výdavky v €		
	obec	ZŠ	Spolu	obec	ZŠ	Spolu
111	343819,07	14,49	343 833,56	30989,71	296372,74	327 362,45
1AA1	18200,00		18 200,00	18200,00		18 200,00
3AA1+2	7113,60		7 113,60	7113,60		7 113,60
131M	5217,77		5 217,77	1277,77	3940,00	5 217,77
11H	1512,00		1 512,00	1512,00		1 512,00
11UA	2248,00		2 248,00	2248,00		2 248,00
3PO1	672,00		672,00			-
71	20000,00		20 000,00	20000,00		20 000,00
72f		15695,98	15 695,98	264,45	14638,09	14 902,54
72g		2417,30	2 417,30	35,38	2381,92	2 417,30
41	549882,20		549 882,20	401264,26	148617,94	549 882,20
43	941,91		941,91	941,91		941,91
45	2340,56		2 340,56	2340,56		2 340,56
46	253463,46		253 463,46	227058,55		227 058,55
52	42977,74		42 977,74	42977,74		42 977,74
Spolu:	1248388,31	18127,77	1 266 516,08	756223,93	465950,69	1 222 174,62

Vysvetlivky kódu zdroja: **111** – zo štátneho rozpočtu, **11H** – z vyššieho územného celku, **1AA1** -z MIRRI na výdavky na Ukrajinu, **3AA1+2**– z Európskeho sociálneho fondu a spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu, **131M** – zostatok zo ŠR z r. 2022, **41** – vlastné príjmy, **43** – kapitálové príjmy a výdavky, **45** – z fondov - Envirofond, **46** – príjmy z rezervného fondu, **72F a 72g** – vlastné príjmy ZŠ, **11UA** – prostriedky na Ukrajinu, **3PO1** – pre ZŠ z Plánu obnovy, **71** – cudzie zdroje - zábezpeky, **52** – z dlhodobého bankového úveru.

Poznámka k tabuľke:

Pri prostriedkoch zo ŠR (kód zdroja 111):

- je rozdiel medzi príjmami a výdavkami **16 471,11 €**, jedná sa o zostatok nevyčerpaných prostriedkov pre ZŠ a MŠ na prenesený výkon štátnej správy na úseku školstva, na predškolákov, preddavky... 13 685,21 € a na stravu pre deti a žiakov 2 785,90 €, ktoré boli vrátené do 31.3.2024 do štátneho rozpočtu.

Prostriedky s **kódom zdroja 3PO1**– prostriedky na profes. rozvoj pre ZS v sume 672,- €, ktoré škola nevyčerpala a budú v r. 2024 vrátené do štátneho rozpočtu.

Prostriedky s **kódom zdroja 72f** – eviduje sa rozdiel 793,44 €, je to zostatok prostriedkov za stravné.

S **kódom zdroja 46** boli účtované kapitálové výdavky školy aj obce, z rezervného fondu bolo prevedených o 26 404,91 € viac ako sa vyčerpalo, tieto budú vrátené v r. 2024 späť do RF.

7. Vybrané ukazovatele

Súvaha

v €	2022	2023	index 23/22
Aktíva spolu (netto)	2 208 320,76	2 515 428,95	1,14
Neobežný majetok r. 003 + r. 012 + r. 025 súvahy, z toho:	1 689 279,36	2 258 451,93	1,34
Dlhodobý nehmotný majetok	-	30 266,80	
Dlhodobý hmotný majetok	1 438 563,36	1 925 851,13	1,34
Dlhodobý finančný majetok	250 716,00	302 334,00	1,21
Obežný majetok, z toho:	515 758,25	253 337,65	0,49
Zásoby	5 621,18	6 186,65	1,10
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	35 326,27	33 095,94	0,94
Dlhodobé pohľadávky	-	-	
Krátkodobé pohľadávky	5 217,61	2 943,77	0,56
Finančné účty	469 593,19	211 111,29	0,45
Poskytnuté návratné finančné výpomoci dlhodobé	-	-	
Poskytnuté návratné finančné výpomoci krátkodobé	-	-	
Časové rozlíšenie súčet	3 283,15	3 639,37	1,11
Vzťahy k účtom klientov štátnej pokladnice	-	-	
Pasíva spolu	2 208 320,76	2 515 428,95	1,14
Vlastné imanie, z toho:	1 789 036,18	2 065 377,38	1,15
Oceňovacie rozdiely	-	-	
Fondy	-	-	
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	1 713 061,86	1 773 996,18	1,04
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	75 974,32	291 381,20	3,84
Závazky, z toho:	271 587,22	286 525,55	1,06
Rezervy	1 420,00	1 420,00	1,00
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	5 625,77	17 143,11	3,05
Dlhodobé záväzky súčet	528,82	503,93	0,95
Krátkodobé záväzky	28 652,90	56 597,00	1,98
Bankové úvery a výpomoci	235 359,73	210 861,51	0,90
Časové rozlíšenie	147 697,36	163 526,02	1,11
vzt'ahy k účtom klientov štátnej pokladnice	-	-	-

Obec v r. 2023 zaradila do užívania dlhodobý nehmotný majetok – územný plán, budovu obecnej haly a Stredoslovenská vodárenská spoločnosť navýšila nominálnu hodnotu akcií na 302 334,- €, čo zvýšilo hodnotu neobežného majetku. Okrem uvedených akcií obec nenadobudla žiadne iné akcie, dočasné listy, obchodné podiely ani iné cenné papiere a finančný majetok. Hodnota finančného majetku klesla najmä v dôsledku použitia rezervného fondu na prestavbu budovy bývalého zdravotného strediska na bytový dom. V r. 2023 obec evidovala, tvorila aj rušila opravné položky na neuhradené pohľadávky za miestne dane a poplatky. K 31.12.2023 ÚJ eviduje vyššiu hodnotu záväzkov, ktorú tvorí neuhradená investičná faktúra z 12/23 za prestavbu budovy na bytový dom. ÚJ v r. 2023 splácala bankový úver z r. 2022, jeho zostatok bol k 31.12.2023 vo výške 210 186,51 €, obec neposkytla ani neprijala žiadne ručenie a záruky.

Výkaz ziskov a strát

Tržby z predaja služieb	4 122,30	4 548,25	1,10
Tržby z predaja tovaru	282,00	2 247,60	7,97
Aktivácia majetku	117,93	114,63	0,97
Náklady na spotrebu materiálu, energií a tovaru a predaného tovaru	30 351,85	46 085,33	1,52
Obstaranie služieb	79 989,67	87 809,04	1,10
Osobné náklady	158 547,33	180 232,92	1,14
Daňové výnosy samosprávy a výnosy z poplatkov	497 676,01	523 388,11	1,05
Dane a poplatky	4 538,97	410,12	0,09
Odpisy dlhodobého NaHM	83 445,35	91 115,22	1,09
Tržby z predaja dlhodobého majetku a materiálu	1 124,80	939,00	0,83
Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a materiálu	294,17	145,36	0,49
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti, pokuty a penále	11 628,74	16 188,59	1,39
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti	2 220,38	207 592,64	93,49
Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti	2 715,66	2 465,92	0,91
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť, pokuty, penále	2 923,08	3 407,47	1,17
VH z hospodárskej činnosti	154 366,08	343 347,44	2,22
Výnosové úroky	-	-	-
Nákladové úroky	485,08	6 343,69	13,08
Kurzové zisky	-	-	-
Kurzové straty	-	-	-
Výnosy z dlhodobého finančného majetku	-	51 618,00	-
Ostatné náklady na finančnú činnosť	2 410,20	3 387,40	1,41
VH z finančnej činnosti	- 2 895,28	41 886,91	- 14,47
Daň z príjmov z bežnej činnosti - splatná	-	-	-
VH z bežnej činnosti	151 470,80	385 234,35	2,54
Mimoriadne výnosy	-	-	-
Mimoriadne náklady	-	-	-
Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti	-	-	-
VH z mimoriadnej činnosti	-	-	-
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo VÚC	17 661,74	70 264,35	3,98
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	93 158,22	164 117,50	1,76
VH z činnosti samosprávy	- 75 496,48	- 93 853,15	1,24
VH za účtovné obdobie	75 974,32	291 381,20	3,84

Zvýšili sa úroky z prijatých bankových úverov v dôsledku zvýšenia sadzby EURIBOR. Zrušila sa opravná položka na budovy nedokončenej telocvične, ktorá bola prestavaná na obecnú halu a v r. 2023 aj zaradená do majetku. Z dôvodu prechodu na vážený zber odpadu sa predalo v r. 2023 viac kukanádob. V r. 2023 boli vyššie transfery poskytnuté RO ZŠ s MŠ Veľká Lehota, obec prvýkrát dofinancovala chod ZŠ z vlastných prostriedkov vo výške 39 690,31 € z dôvodu nedostatku prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu. Finančné výnosy vznikli v dôsledku navýšenia hodnoty akcií Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. . Na výskum a vývoj Obec Veľká Lehota nevyaložila v r. 2023 žiadne náklady.

7.1 Rozdelenie výsledku hospodárenia

Rekapitulácia výsledku hospodárenia za Obec Veľká Lehota:

	2022	2023
VH z hospodárskej činnosti	154 366,08	343 347,44
VH z finančnej činnosti	- 2 895,28	41 886,91
VH z bežnej činnosti	151 470,80	385 234,35
VH z mimoriadnej činnosti	0	0
VH z činnosti samosprávy	- 75 496,48	- 93 853,15
VH za účtovné obdobie	75 974,32	291 381,20

Účtovným výsledkom hospodárenia hlavnej činnosti obce je zisk + 291 381,20 €, ktorý bude zaúčtovaný na účet nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých období.

8. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Dňa 04.01.2023 Obec Veľká Lehota obdržala z Okresného súdu Banská Bystrica žalobu o zaplatenie 7 500,- € od n.o. Dominik, Veľká Lehota, poskytovateľa sociálnych služieb so sídlom v obci Veľká Lehota na poskytnutie finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby v zariadení pre seniorov na rozpočtový rok 2022. Obec pri poskytovaní finančných príspevkov poskytuje v zmysle internej smernice, prostriedky na finančný príspevok vo svojom rozpočte nemá zahrnuté, ani nemá na ne reálne krytie, z toho dôvodu podala prostredníctvom svojho právneho nástupcu odpor a vec bude rozhodnutá v súdnom procese.

Okrem tohto nenastali ďalšie udalosti, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v účtovnej závierke za rok 2023. Naďalej pokračuje vojnový konflikt na Ukrajine, ako aj zvyšovanie cien za energie, tovary a služby, čo môže mať negatívny vplyv na fungovanie obce.

9. Konsolidované ukazovatele

Konsolidovaná súvaha za Obec Veľká Lehota a jej rozpočtovú organizáciu Základnú školu s materskou školou Veľká Lehota.

v €	2022	2023	index 23/22
Aktíva spolu (netto)	2 291 013,79	2 596 827,54	1,13
Neobežný majetok r. 003 + r. 011 + r. 024	1 770 652,21	2 335 433,14	1,32
z toho:			
Dlhodobý nehmotný majetok	-	30 266,80	-
Dlhodobý hmotný majetok	1 519 936,21	2 002 832,34	1,32
Dlhodobý finančný majetok	250 716,00	302 334,00	1,21
Obežný majetok	516 426,96	256 986,30	0,50
z toho:			
Zásoby	5 707,38	6 366,00	1,12
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	-	-	-
Dlhodobé pohľadávky	-	-	-
Krátkodobé pohľadávky	5 217,61	2 943,77	0,56
Finančné účty	505 501,97	247 676,53	0,49
Poskytnuté návratné finančné výpomoci dlhodobé	0	0	-
Poskytnuté návratné finančné výpomoci krátkodobé	0	0	-
Časové rozlíšenie súčet	3 934,62	4 408,10	1,12
Vzťahy k účtom klientov štátnej pokladnice	0	0	-
Pasíva spolu	2 291 013,79	2 596 827,54	1,13
Vlastné imanie	1 789 058,88	2 065 467,57	1,15
z toho:			
Oceňovacie rozdiely	-	-	-
Fondy	-	-	-
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	1 713 104,86	1 774 018,88	1,04
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	75 954,02	291 448,69	3,84
Závazky	307 630,50	323 283,87	1,05
z toho:			
Rezervy	1 420,00	1 420,00	1,00
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	5 625,77	17 143,11	3,05
Dlhodobé záväzky súčet	1 274,28	1 174,02	0,92
Krátkodobé záväzky	63 950,72	92 685,23	1,45
Bankové úvery a výpomoci	235 359,73	210 861,51	0,90
Časové rozlíšenie	194 324,41	208 076,10	1,07
Vzťahy k účtom klientov štátnej pokladnice	-	-	-

**Konsolidovaný výkaz ziskov a strát za Obec Veľká Lehota a jej rozpočtovú organizáciu
Základnú školu s materskou školou Veľká Lehota**

v €	2022	2022	index 23/22
Tržby z predaja služieb, tovaru a aktivácia	20 022,75	24 159,17	1,21
Náklady na spotrebu materiálu, energií a tovaru	85 860,30	98 196,81	1,14
Obstaranie služieb	97 959,31	101 043,13	1,03
Osobné náklady	483 505,81	574 748,14	1,19
Daňové výnosy samosprávy a výnosy z poplatkov	497 356,01	523 014,11	1,05
Dane a poplatky	4 548,97	410,12	0,09
Odpisy dlhodobého NaHM	86 733,59	95 506,86	1,10
Tržby z predaja dlhodobého majetku a materiálu	1 124,80	939,00	0,83
Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a materiálu	294,17	145,36	0,49
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti, pokuty, penále	11 628,74	16 188,59	1,39
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti	2 220,38	207 592,64	93,49
Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti	2 715,66	2 465,92	0,91
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť, pokuty, penále	5 599,38	7 595,47	1,36
VH z hospodárskej činnosti	- 234 864,51	- 108 218,30	0,46
Výnosové úroky	-	-	-
Nákladové úroky	485,08	6 343,69	-
Kurzové zisky	-	-	-
Kurzové straty	-	-	-
Výnosy z dlhodobého finančného majetku	-	51 618,00	-
Ostatné náklady na finančnú činnosť, manká a škody	3 632,03	4 693,63	1,29
VH z finančnej činnosti	- 4 117,11	40 580,68	- 9,86
Daň z príjmov z bežnej činnosti - splatná	-	-	-
VH z bežnej činnosti	- 238 981,62	- 67 637,62	0,28
Mimoriadne výnosy	-	-	-
Mimoriadne náklady	-	-	-
Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti	-	-	-
VH z mimoriadnej činnosti	-	-	-
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo VÚC	325 747,64	369 972,31	1,14
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	10 812,00	10 886,00	1,01
VH z činnosti samosprávy	314 935,64	359 086,31	1,14
VH za účtovné obdobie	75 954,02	291 448,69	3,84

Jozef Mihál
starosta obce
v. r.